

KRAJSKÝ ÚŘAD PLZEŇSKÉHO KRAJE
ODBOR KULTURY, PAMÁTKOVÉ PÉČE A CESTOVNÍHO RUCHU
Škroupova 18, 306 13 Plzeň

Naše č. j.: PK-KPP/127/23
Spis. zn.: ZN/202/KPP/21
Počet listů: 5
Počet příloh: 1
Počet listů příloh: 2

Nejvyšší správní soud
Moravské nám. 6
657 40 BRNO

Datum: 18.01.2023

Kasační stížnost Krajského úřadu Plzeňského kraje proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24.11.2022 č. j. 57 A 7/2022 - 30

Žalobce:

zastoupený Mgr. Ing. Janem Lerchem, advokátem,
se sídlem Bedřicha Smetany 167/2, 301 00 Plzeň

Žalovaný:

Krajský úřad Plzeňského kraje
sídlem Škroupova 18, 306 13 Plzeň
jednající: JUDr. Pavla Sladká, nar. 16. 10. 1978, na základě pověření ředitelky
Krajského úřadu Plzeňského kraje Mgr. Štěpánky Szabó, MBA, ze dne 16.01.2023

Příloha:

Pověření JUDr. Pavly Sladké k jednání ve věci vč. kopie diplomu o dosaženém
právním vzdělání

I.

Rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne č. j. 57 A 7/2022 - 30 (dále jen „rozsudek KSP“) ze dne 24.11.2022, o žalobách žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne č.j. PK-KPP/4182/21 ze dne 03.01.2022 bylo rozhodnuto tak, že rozhodnutí žalovaného ze dne 03.01.2022, č.j. PK-KPP/4182/21 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení. Zároveň bylo žalovanému uloženo nahradit žalobci náklady řízení k rukám zástupce žalobce.

II.

Napadený rozsudek byl doručen dne 05.01.2023 žalovanému a ten jej shledává v rozporu se zákonem, neboť soud při něm vycházel z nesprávného posouzení právní otázky týkající se veřejného zájmu. Jelikož je v důsledku právní argumentace obsažené v napadeném rozsudku ve vážném ohrožení veřejný zájem na ochraně architektonického dědictví, žalovaný podává proti tomuto rozsudku v celém jeho rozsahu

k a s a č n í s t í ž n o s t

ve smyslu ustanovení § 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „SŘS“), z důvodu nezákonnosti spočívající zejména v nesprávném posouzení právní otázky soudem podle § 103 odst. 1 písm. a) SŘS a zároveň **navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc Krajskému soudu v Plzni (dále jen „KSP“) k novému projednání a rozhodnutí.**

III.

Odůvodnění kasační stížnosti

Rozsudek KSP je nedostatečně odůvodněný a v rozporu s dosavadní judikaturou Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu. Rozhodování soudu by se nemělo odvíjet od aktuálního politického diskurzu, ale na základě relevantních právních a věcných argumentů. KPP setrvává na argumentech uvedených v odůvodnění rozhodnutí č.j. PK-KPP/4182/21 ze dne 03.01.2022.

V rozsudku KSP bylo v odstavci 25 v odůvodnění uvedeno, že *„využívání výroby energie z obnovitelných zdrojů lze za současného stavu odborného poznání označit za zájem veřejný, a to i přes nejrůznější negativní důsledky, které stavba fotovoltaické elektrárny s sebou může nést.“*

Nejvyšší správní soud vydal rozsudek č.j. 6 As 65/2012 ze dne 10.05.2013, v němž uvedl: *„Zásada ochrany veřejného zájmu neznamená, že by správní orgány měly veřejný zájem, přesněji řečeno veřejné zájmy, samy formulovat, to je zásadně úkolem moci zákonodárné. Úkolem správních orgánů je při aplikaci zákonů, které jednotlivé veřejné zájmy definují, v jednotlivých případech takto obecně formulované veřejné zájmy konkretizovat. Ústavní soud k otázce definování veřejného zájmu ve správním řízení uvedl, že „veřejný zájem v konkrétní věci by měl být zjišťován v průběhu správního řízení na základě poměrování nejrůznějších partikulárních zájmů, po*

zvážení všech rozporů a připomínek. Z odůvodnění správního rozhodnutí pak musí zřetelně vyplynout, proč veřejný zájem převážil nad řadou jiných partikulárních zájmů. Veřejný zájem je třeba nalézt v procesu rozhodování ...“ (nález ze dne 28. 6. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 24/04; rozhodnutí Ústavního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>).“

Z uvedeného názoru Nejvyššího správního soudu jednoznačně vyplývá, že KSP neměl využívání výroby energie z obnovitelných zdrojů označit paušálně v bodě 25 rozsudku za zájem veřejný, neboť v takovém případě by veškeré technologie označené za ekologické byly ve veřejném zájmu, ale měl se zabývat, zda a na jakém právním základě lze považovat posuzovanou konkrétní FV elektrárnu ze 14 panelů na domě Revoluční 18/77 ve vesnické památkové zóně (VPZ) Plzeň 4 – Lobzy za zařízení ve veřejném zájmu obdobně jako je tomu u veřejně prospěšných staveb dle § 2 odst. 1 písm. n) stavebního zákona, tj. zda je žalobcem navrhovaná FV elektrárna postavená primárně pro soukromé potřeby žalobce natolik obecně veřejně prospěšná, že je ji možné považovat za zařízení ve veřejném zájmu. KSP se tedy měl vypořádat s argumentací KPP a nikoliv ingerovat do úkolů moci zákonodárné nad rámec své pravomoci a deklarovat veřejnou prospěšnost využívání výroby energie z obnovitelných zdrojů. KSP se nezabýval obsahem neurčitého právního pojmu „veřejný zájem“ a neaplikoval ho na posuzovaný případ, čímž zatížil rozsudek KSP vadou spočívající v jeho nepřezkoumatelnosti. Citace rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 207/2016 – 46 nemůže nahradit úvahy soudu o aplikaci neurčitého právního pojmu v daném případě.

Veřejným zájmem je bezpochyby rovněž například ochrana života a zdraví. Mají orgány památkové péče posuzovat i otázky spojené s požárními riziky instalace FV panelů, jelikož jsou s nimi spojená rizika ohrožující zasahující hasiče i obyvatele domu? Pokud mohl KSP konstatovat, že využívání výroby energie z obnovitelných zdrojů je bez rozlišení obecně ve veřejném zájmu (odst. 25 rozsudku KSP), mohl by stejně dojít k protichůdnému závěru, že používání FV panelů na rodinných domech je v rozporu s veřejným zájmem na ochraně života a zdraví.

KSP se nevypořádal s definicí veřejného zájmu a argumentací v rozhodnutí KPP. KSP sám píše v bodě 28 o nepatrném přínosu jedné FV elektrárny a přesto všechny FVE elektrárny označuje ve veřejném zájmu na ochraně životního prostředí, aniž by tvrzený veřejný zájem podložil konkrétním právním předpisem, a aplikoval ho na posuzovaný případ ve smyslu nálezu Ústavního soudu 1. ÚS 198/95 ze dne 28.03.1996, v němž je uvedeno: *„Pojem "veřejný zájem" je třeba chápat jako takový zájem, který by bylo možno označit za obecný či obecně prospěšný zájem. Otázkou obecného zájmu se zabývá např. F. A. Hayek v publikaci "Právo, zákonodárství a svoboda", II. díl, (vydala ACADEMIA Praha 1991), na straně 14. Autor uvádí, že "často se mylně naznačuje, že všechny kolektivní zájmy jsou obecnými zájmy společnosti; avšak v mnoha případech může být uspokojování kolektivních zájmů jistých skupin s obecnými zájmy společnosti v naprostém rozporu. Celé dějiny vývoje demokratických institucí jsou dějinami boje za to, aby se jednotlivým skupinám zabránilo ve zneužití vlády ve prospěch kolektivních zájmů těchto skupin.“*

Poukazujeme rovněž na to, že „veřejný zájem především nelze zaměňovat za soukromý“ (Hendrych, D. a kol.: Správní právo: obecná část. 8. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 82), na což upozorňuje Nejvyšší správní soud v odst. 37 rozsudku č.j. 6 As 65/2012. KSP nevyvrátil argumentaci KPP, že soukromá FV elektrárna vytvořená především pro využití odvolatelem není statkem, který by přinášel obecné dobro a nelze ji kvůli absenci veřejné prospěšnosti pro široký okruh členů společnosti jako je tomu např. u veřejně prospěšných staveb označit za jednoznačný veřejný zájem s tím, že naplnění zájmu na ochraně klimatu by bylo vedlejším a marginálním důsledkem uspokojení soukromých potřeb odvolatele. Pokud KPP nenalezl veřejný zájem na instalaci soukromé FV elektrárny na domě na jihovýchodní střešní rovině rodinného domu čp. 18 (Revoluční 18/77) na p.p.č. 32/1 v k.ú. Lobzy, nebylo nezbytné poměřovat veřejný zájem na ochraně životního prostředí a veřejný zájem na ochraně architektonického dědictví.

KSP v bodě 29 odůvodnění uvedl, že odstranění FVE není možné podle mínění správních orgánů. KSP si však vyložil odůvodnění KPP nepřesně, když KPP uvedl: „Není pochybením orgánů státní památkové péče, pokud mohou uložit jen pokutu dle památkového zákona, ale už nemají pravomoci k nařízení odstranění nelegálně umístěných FV panelů. Setrvalý právní názor příslušného stavebního úřadu ohledně absence příslušnosti k rozhodování o FV elektrárnách nezbývá než respektovat.“ Odstranění FVE není možné orgány památkové péče, ale stavební úřad kompetenci podle všeho má (viz § 129 odst. 1 písm. d) stavebního zákona), avšak s odkazem na vlastní výklad nekoná. Nedostatek právní úpravy a jednání orgánů státní památkové péče v souladu se zásadou legality nemůže být považováno za přitěžující okolnost a argument pro snižování nároků na ochranu VPZ.

Zohlednění faktického protiprávního stavu, de facto požadované KSP v bodě 29 odůvodnění, nemůže být důvodem pro povolení dalšího prvku ve VPZ v rozporu s veřejným zájmem, který by byl následně důvodem pro aplikaci principu legitimního očekávání a postupné a stále zrychlované ztrátě památkových hodnot. Odůvodnění KSP vede při jeho respektování k protiprávnosti a rozporu s prokazatelným veřejným zájmem na ochraně architektonického dědictví.

S ohledem na požadavek rozhodnutí KSP řešit střet veřejného zájmu na ochraně kulturního dědictví a veřejného zájmu na ochraně životního prostředí je možné vznést dotaz, zda je to orgán památkové péče, který by byl povolán k tomu, aby současně posuzoval nejen tvrzené přínosy, ale také uhlíkovou stopu, kterou s sebou nese těžba surovin, výroba, instalace, demontáž a ekologická likvidace FV panelů, a současně vzal do úvahy příspěvek FV panelů k tvorbě teplotních ostrovů uvnitř městské zástavby, protože každá tmavá až černá plocha uvnitř městské zástavby přispívá ke zvyšování teplot uvnitř takzvaných teplotních ostrovů. Právě v městské zástavbě představuje zvyšování teplot závažné klimatické negativum, které vyvolává další energetické nároky využívané na chlazení. Ostatně proto také jsou zvažovány cesty využití brownfieldů, agrifotovoltaiky ve spojení s komunitně sdílenou fotovoltaičkou jako cesty, jak neinstalovat nové panely do center urbanizovaných sídel paradoxně přispívající k razantnímu oteplování těchto sídel. Proti žalobcem tvrzenému přínosu je třeba z hlediska daného veřejného zájmu na ochraně životního prostředí postavit výše

uvedená hlediska a tato hlediska pak také vyhodnotit. Je více než sporné, zda toto vážení veřejného zájmu, do kterého je třeba promítnout i již zmíněná hlediska, by měl s ohledem na rozsah svého zmocnění podle § 2 odst. 2, § 3 správního řádu a § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči činit orgán státní památkové péče. Navíc je třeba konstatovat, že v případě rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 207/2016 - 46 ze dne 13.01.2017, na který zásadně odkazuje KSP, nejsou okolnosti tam posuzovaného případu srovnatelné s instalací FV panelů ve VPZ Plzeň 4 - Lobzy, když v prvním případě orgán povolany k ochraně životního prostředí vážil dva veřejné zájmy ve své působnosti (veřejný zájem na ochraně přírody a veřejný zájem na využívání obnovitelných zdrojů k výrobě elektrické energie – větrných elektráren) a ve druhém případě by část těchto zájmů měl hodnotit orgán zcela odlišný a na jiném úseku.

KPP je toho názoru, že KSP překračuje své pravomoci, když v odst. 28 a 29 odůvodnění rozsudku v podstatě zabíhá do posuzování odborných otázek, ačkoliv soud (soudce) je odborníkem výlučně v rovině právní a posuzovat jiné odborné otázky mu nepřísluší (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 9 As 11/2020 ze dne 12.03.2020). K odstavci 28 odůvodnění rozsudku KSP je také třeba poznamenat, že KSP nezvolil nejlepší přirovnání a chybně uvedl hypotetický příklad realizace záměru žalobce v památkové zóně Pražského hradu. Pražský hrad není památkovou zónou, ale národní kulturní památkou, součástí světového dědictví UNESCO a památkové rezervace a zároveň symbol českého státu a stupeň jeho ochrany a kulturně historická hodnota jsou nesorozměřitelné s hodnotou VPZ Plzeň 4 - Lobzy. Z předpokladu KSP, že ochrana Pražského hradu by převážila nad nepatrným přínosem jedné FV elektrárny pro zlepšení klimatu, a následného odstavce 29 lze dovodit, že u památkových zón řádově nižší kulturně historické hodnoty by mělo docházet k degradaci kulturně historických hodnot s ohledem na faktický stav, což je bezpochyby v rozporu s Úmluvou o ochraně architektonického dědictví Evropy (vyhl. pod č. 73/2000 Sb. m. s.).

Napadený rozsudek KSP byl žalovanému doručen dne 05.01.2023, tato kasační stížnost je podávána ve lhůtě dvou týdnů ve smyslu ustanovení § 106 odst. 2 SŘS.

Na základě uvedených důvodů Krajský úřad Plzeňského kraje navrhuje, aby Nejvyšší správní soud po projednání jeho kasační stížnosti napadený rozsudek zrušil v celém jeho rozsahu a věc vrátil KSP k novému projednání.

JUDr. Pavla Sladká

pověřena k zastupování
Krajského úřadu Plzeňského kraje

elektronicky podepsáno

Ing. Josef Kuželka

vedoucí odboru kultury, památkové péče
a cestovního ruchu
Krajského úřadu Plzeňského kraje

elektronicky podepsáno